

SEÇİM SONRASINDA İŞÇİLERİ BEKLEYEN TEHLİKELER

Aydınlık Gazetesi, 26 Mart 2019

Yıldırım Koç

Bir hafta sonra 2 Nisan. Çok farklı bir Türkiye'ye uyanacağız.

Türkiye'yi yönetemeyen AKP, bu yerel seçimlerde küçümsenmeyecek bir yenilgi yaşamış olacak.

AKP, 2007 milletvekili seçimlerinde yüzde 46 oy almıştı. 2009 yerel yönetim seçimlerinde bu oy oranı yüzde 38'e düştü.

İçinde yaşadığımız ve her geçen gün daha da derinleşen ekonomik kriz, 2008 krizinden çok daha derin.

Bizin insanlarımız, siyasi tercihlerini genellikle çıkarları temelinde belirler. Ekonomik kriz yaşandığında da, haklı olarak iktidarda olanlar suçlanır. Fatura iktidara kesilir. Ekonomik çıkarlarını çok iyi bilen ve son derece gerçekçi davranan insanlarımız, öyle sadaka gibi dağıtılan gıda paketlerine kanmaz. O paketleri alır, üniversite diplomasına rağmen iş bulamayan çocuğunun, işten çıkarılan babanın durumuna göre siyasi tavrını belirler.

AKP'NİN SAADET ZİNCİRİ PARÇALANDI

AKP bir yenilgi yaşayacak; ancak erken seçim olmazsa, iktidarda, yani merkezi yönetimde yine AKP var. 31 Mart'a kadar çeşitli araçlarla ertelenen olumsuzluklar, bir anda ortaya dökülecek. Cari açığı ve devlet bütçesi (merkezi yönetim bütçesi) açıklarının kapatılabilmesi için ciddi önlemler gündeme gelecek.

TÜİK'in son işgücü istatistikleri 2018 Aralık ayına ilişkin. Bu verilere göre, Türkiye'de gelir getirici bir işte çalışanların yüzde 68,8'i ücretli. Gerçek sayı bu rakamın biraz daha üstünde.

Ücretlilerin sayısı 19,0 milyon.

Bu kitlenin 3 milyonu memur ve sözleşmeli personel.

16 milyonun üstünde bir bölümü de işçi olarak çalışıyor.

AKP'nin saadet zincirinin dayanağı, döviz teminiydi. Bol döviz bulununca, Türk Lirası'nın değeri artıyor, ithalat ucuzluyor ve böylece enflasyon ve faiz oranı düşürülüyordu. Enflasyon ve faiz oranı düşürülünce, inşaat talebi artıyordu. Ayrıca tüketici kredisi ve kredi kartı faizleri de düştüğünden, insanlar gelecekte elde edebilecekleri geliri bugünden harcıyorlardı. Sanayiciler de düşük faizli krediden yararlanarak yatırım yapıyordu.

Hem uluslararası alandaki bazı gelişmeler, hem ABD emperyalizminin politikaları ve hem de AKP'nin yanlış politikaları nedeniyle, döviz temini zorlaştı. Türk Lirası'nın değer yitirmesiyle enflasyon oranı arttı; enflasyon oranının artışı da Türk Lirası'nın değerini daha da düşürdü. Saadet zinciri paramparça oldu.

SORUNLAR HIZLA ARTACAK

Artan enflasyon öncelikle sayıları 7 milyonu aşan asgari ücretliyi etkileyecek. Asgari ücret yıl başında (asgari geçim indirimini ile birlikte) 2020 TL olarak belirlendi. Enflasyon 2019 yılı boyunca ne olursa olsun, bu rakam artmayacak. Diğer bir deyişle, asgari ücretliler çok ciddi bir mutlak yoksullaşma yaşayacak. AKP döneminde sağladıkları gerçek ücret artışı hızla aşınacak ve tersine dönecek. Böyle bir sürece 10-15 yıl önce belki tahammül edilebilirdi. Ancak günümüzde kredi kartı ve tüketici kredisi borçlarıyla boğuşan bu kitle, perişan olacak.

Artan enflasyonun diğer etkisi, 2 Nisan 2018 günü kadroya geçtikleri için bayram yapan 800 bin dolayındaki taşeron işçisi üzerinde olacak. Bu işçilere, 2020 yılının ikinci yarısına kadar, enflasyon ne olursa olsun, altı ayda bir yalnızca yüzde 4 oranında zam veriliyor. Bu kesim de perişan edilecek.

Bu yıl 200 bine yakın kamu kesimi işçisinin toplu sözleşme görüşmeleri var. Bu kesime AKP'nin önereceği zam oranı, gerçekleşen enflasyon değil, hedeflenen enflasyon temelinde olacak.

Aynı durum, bu yıl Ağustos ayında görüşülecek olan memur ve sözleşmeli personel zamları için de geçerli. AKP, onlara da hedeflenen enflasyon oranı temelinde bir zam önerecek.

Özel sektörde birçok işyerindeki toplu sözleşme görüşmelerinde de, ekonomik krizin etkileri acı bir biçimde hissedilecek.

Kıdem tazminatı, kiralık işçilik, işten çıkarmalar, ücret ve kıdem tazminatının ödenmemesi gibi sorunlar da sıraya girecek.

O günlere bugünden hazırlanmak gerekiyor.